

SOLIDARITET MED BELARUS

s o l i b e l . n o

927 562 553

Oslo, 20. november 2022

Forespørsel om informasjon etter Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) §6 om produksjon i **Belarus**.

Vi ber om innsyn i deres aktsomhetsvurderinger for leverandørkjede i Belarus, en liste over varer for salg på det norske markedet siden 2020 som har underleverandører i Belarus, og spesielt vurderinger om negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter. Videre ber vi om opplysninger rundt tiltak som virksomheten har iverksatt, og resultat eller forventede resultater av disse tiltakene. For bistandsbehov kan vi anbefale Rafto-stiftelsen eller 'Salidarnast'.

Belarus er på vei til å bli den andre staten i historien som pålegges økonomiske sanksjoner av ILO, og har vært under eskalerende vestlige sanksjoner siden 2020. Menneskerettighetssituasjonen er godt kjent gjennom norske medier, og landet scorer 28/100 hos Freedom House. Det er åpenbart at det er en stor risiko for at underleverandører skal bryte grunnleggende menneskerettigheter, og at det derfor må forventes skjerpet aktsomhet og tett oppfølging av leverandørkjeden. Norske YARA har på mange måter satt standarden med sin innsats fra 2020 frem til amerikanske sanksjoner av kaliumkarbonat avsluttet leveranseforholdet – likevel har konsernledelsen lovet å fortsette å påvirke situasjonen i Belarus i en positiv retning for arbeidstakeres rettigheter.

Den tyske avisen Taz og franske Disclose har sammen med journalistkollektivet We Report dokumentert at vestlige møbelprodusenter som benytter underleverandører i Belarus har høy risiko for å gjøre seg skyldig i brudd på ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet, FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966. Produksjonskjeder i Belarus er i stor grad dominert av statlig industri, støtter invasjonen av Ukraina, og benytter tvangsarbeid i fengsel og arbeidsleirer. Fengslene informerer selv offentlig om kunder, så det er rimelig å anta at norske bedrifter har hatt gode muligheter til å avdekke risiko for bruk av fangearbeid. I skrivende stund er det minst 1717 politiske fanger i Belarus, 7 av dem er mindreårige (kilde: DissidentBy, Vjasna). Politiske fanger merkes med en gul trekant, og ikke alle kommer ut i live. Staten har dødsstraff.

Vi er kjent med at det etter 2020 er solgt produkter i Norge som har leverandørkjeder i Belarus med høy risiko. Dette gjelder blant annet Kullen og Brimnes fra IKEA og Vestervig fra Jysk.

sekretariatet@solibel.no

Zhyvje Belarus!